

Handläggare: Lena Alksten, Maria Thöyrä
Telefon: 0850824551, 24 810

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Svar på nämndens frågor gällande äldres rätt till modersmål

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på frågorna om äldres rätt till modersmål.

Steinunn Á Håkansson
Stadsdelsdirektör

Andreas Thorstensson
Avdelningschef

Sammanfattning

I mars 2012 svarade Stadsdelsförvaltningen på en skrivelse från vänsterpartiet. Skrivelsen handlade om äldres rätt till modersmål. Nämnden godkände ärendet men bad förvaltningen att besvara fyra frågor gällande ärendet. Det är den enskildes ansökan om bistånd och behovet som styr vilket biståndsbeslut som tas. Den enskilde kan sedan välja utförare för insatsen. Flera av utförarna inom kundval har olika språkinriktningar.

Bakgrund

Stadsdelsförvaltningen svarade i mars 2012 på en skrivelse från vänsterpartiet angående äldres rätt till modersmål. Nämnden beslutade att godkänna ärendet men bad förvaltningen att svara på fyra frågor gällande ärendet.

1. Får de äldre välja verksamhet efter behov/vilja? Och hur görs bedömningen till detta?
2. I genomförandeplaner skulle det kunna stå att brukaren önskar för hjälpen utförd på sitt modersmål. Finns det en sådan genomförandeplan, om inte kommer det att utföras?
3. När förvaltningen beslutar om äldres behov av dagverksamhet/hjälp tas familjens gemenskap in i beslutet oavsett bakgrunden?
4. Hur stor andel äldre med utländsk härkomst deltar i aktiviteterna?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av verksamhetscontroller inom äldre och funktionshinder tillsammans med samordnare inom avdelningen Socialtjänst.

Förvaltningens svar

1. Får de äldre välja verksamhet efter behov/vilja? Och hur görs bedömningen till detta?

Den enskildes behov utreds av biståndsbedömare efter ansökan om insats. Den enskildes behov styr och beslut om rätt till insats tas. I kundvalet avgör sedan den enskilde vilken utförare som ska anlitas.

Inom stadsdelen finns för närvarande 69 hemtjänstutförare. Fler av utförarna erbjuder särskild språklig hemtjänst. Dessa finns med i stadens kundval.

Den enskilde väljer alltid själv utifrån kundvalet i staden. Efter beställning ska en genomförandeplan av utföraren upprättas inom 14 dagar och sedan återsändas till beställarenheten. I planen ska det framgå hur beslut om insats ska verkställas enligt den enskildes önskemål.

Det finns 47 dagverksamheter inom stadens kundval. Dessa dagverksamheter finns inom området demens, psykiatri och somatik. Stadsdelen beställer insatser från sex av dessa 47. Ingen av dessa har särskild språklig inriktning. Hur många som har personal med särskild språklig inriktning är svårt att redovisa då statistik på språkkunskaper inte förs.

Det finns fler verksamheter i staden som har särskild språklig inriktning men dessa är inte upphandlade och finns därför inte med i stadens kundval.

2. I genomförandeplaner skulle det kunna stå att brukaren önskar få hjälpen utförd på sitt modersmål. Finns det en sådan genomförandeplan, om inte kommer det att utföras?

Det finns inga speciella genomförandeplaner framtagna för att tillgodose möjligheten att tala sitt modersmål. Insatser beviljas inte utifrån språk utan behovet av stöd och omsorg styr. I beställningen till utföraren framgår mål och syfte med insatsen och vilket språk den enskilde talar.

Efter beställning upprättas en genomförandeplan av utföraren tillsammans med den enskilde och/eller deras anhöriga. I planen ska det framgå hur beslut om insats ska verkställas enligt den enskildes önskemål. Det kan till exempel gälla önskningar om omsorg på sitt modersmål. Om den äldre inte valt ett boende med särskild språkinriktning, så använder verksamheten sina möjligheter att placera sin personal på enheterna så den äldre i största möjliga utsträckning får tala sitt modersmål. Personalen stöttar den äldre att själv behålla sin kontakt med föreningsliv och vänner.

Genomförandeplanen ska upprättas inom 14 dagar och sedan återsändas till beställarenheten.

3. När förvaltningen beslutar om äldres behov av dagverksamhet/hjälp tas familjens gemenskap in i beslutet oavsett bakgrunden?

Den enskildes behov av stöd och omsorg styr, oavsett bakgrund. Den enskildes kundval avgör vilken utförare som verkställer insatserna. Individuell bedömning görs av den enskildes behov som till exempel kan innebära beslut om avlastning eller att behovet av sociala kontakter är tillgodosett.

4. Hur stor andel äldre med utländsk härkomst deltar i aktiviteterna?

Stadsdelsförvaltningen för ingen statistik om utländsk härkomst på personer som bor i vård- och omsorgsboendet, har hemtjänst eller går på Ekens aktivitetscenter. Verksamheten anpassas efter den äldres individuella behov. Arbete pågår för att öka kontakten med frivilligorganisationer och föreningar i området för att informera om vilka utbud som finns för stadsdelens äldre och om hur de får kontakt med Äldre direkt för att söka stöd och omsorg.